

Dôvody

Vzhľadom na roky pretrvávajúci pokles odbornosti vo výrobnej sfére stavebníctva pri uskutočňovaní stavieb a neustále zmäčkovanie požiadaviek na prípravu, preskúšanie a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti si Vám dovoľujeme poukázať na nenormálny stav prípravy pracovníkov pre odbornú spôsobilosť a legislatívny chaos pri vydávaní osvedčení o odbornej spôsobilosti, ktoré od 1.7.2016 prakticky nie je potrebné mať, postačuje len osvedčenie o vykonaní skúšky od nevzdelávajúcej a neakreditovanej organizácie. Preto si Vám dovoľujeme navrhnúť riešenie pre nápravu tohto stavu a osobnú konzultáciu vo veci vysvetlenia prípadných nejasností a objasnenia súčasného stavu odbornej prípravy a odbornosti na stavbách.

Na Slovensku od roku 2010 pôsobí vzdelávacia organizácia SASDARS Slovenská asociácia stavebných dozorov a odborne spôsobilých osôb uskutočňujúcich stavby (SASDARS) pre vzdelávanie stavebných odborníkov hlavne vo výrobnej sfére uskutočňovania a prípravy stavieb. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVŠ SR) v roku 2013 túto asociáciu podľa zákona č. 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súlade so zákonom č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní akreditovalo na vzdelávacie programy pre odbornú spôsobilosť kvalifikácií v stavebníctve:

- 1) **majster stavebnej výroby** číslo POA: 3326/2013/43/1
- 2) **stavbyvedúci** číslo POA: 3326/2013/43/2
- 3) **stavebný dozor** číslo POA: 3326/2013/43/3
- 4) **projektant** číslo POA: 3326/2013/43/4

SASDARS však toto akreditované vzdelávanie, preskúšanie a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti v súlade so zákonom č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní a podľa zákona č. 568/2009 Z.z. „o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov“ nevykonáva a nemôže vykonávať pre dlhodobý odmietavý postoj Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (MDVRR SR) s pozadím ochrany záujmov SKSI Slovenskej komory stavebných inžinierov (SKSI), ktorá je stavovskou organizáciou autorizovaných stavebných inžinierov t.j. projektantov, ktorá len preskúšava a vydáva osvedčenie o vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti pre výrobné a kontrolné kvalifikácie stavebníctva stavbyvedúci a stavebný dozor.

Stavbyvedúci, majster stavebnej výroby a stavebný dozor doposiaľ nemusí byť členom žiadnej stavovskej alebo obdobnej organizácie zastávajúcej a riadiacej ich činnosť. Tieto kvalifikácie nemusia vykonávať výlučne odborne spôsobilé osoby so vzdelaním na II. stupni univerzitného vzdelania t.j. stavebný inžinier. Túto činnosť v EU a u nás vykonávajú hlavne a zvyčajne osoby s úplným stredoškolským vzdelaním ukončeným štátnou skúškou - maturitou.

Činnosť SKSI je upravená zákonom č.138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch, v znení neskorších predpisov, t.j. o projektantoch. Tento zákon bol novelizovaný v roku 2016 a nadobudol platnosť 1.7.2016, neriadi a neupravuje činnosť výrobných pracovníkov v stavebníctve. Činnosť výrobných pracovníkov v stavebníctve len nedostatočne a okrajovo upravuje zákon č.50/1976 Zb. Stavebný zákon v platnom znení. Pri

vzniku zákona č.138/1992 Zb. vo FZ ČSFR v roku 1992 ad hoc bolo provizórne vsunuté vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti pre kvalifikácie „**Stavbyvedúci**“ a „**Stavebný dozor**“. Vo svete mimoriadne dôležitá funkcia na stavbách „**Majster stavebnej výroby**“ bola opomenutá a na stavbách doposiaľ chýba. Novelizovaný zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní s účinnosťou od 1.7.2016 a zákon č.138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch toto provizórne, pre reálnu stavebnú prax nedostatočné riešenie ponechal.

Zákony č.138/1992 Zb. a č. 455/1991 Zb. s účinnosťami od 1.7.2016 v rozpore s Európskymi požiadavkami a pravidlami podľa ktorých môže pripravovať, preskúšať a vydať osvedčenie odbornej spôsobilosti len vzdelávacia organizácia akreditovaná Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVŠ SR) s pôsobením na území Slovenskej republiky a v rozpore s vlastnými ustanoveniami zákona č. 455/1991 Zb. v § 7 ods. 1; § 21; § 22 ods. 1 písm. e) znižujú odborné požiadavky, prípravu a osvedčovanie kvalifikácií „Stavbyvedúci“ a „Stavebný dozor“. Podľa § 22 ods. 1 písm. e) zákona č. 455/1991 Zb. poslednej úpravy platnej od 1.7.2016 už nie je pre výkon a živnosť kvalifikácií „Stavbyvedúci“ a „Stavebný dozor“ vyžadovaná odborná spôsobilosť a príprava na ňu vo vzdelávacej organizácii podľa zákona č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Od 1.7.2016 podľa prílohy č.2 zákona č. 455/1991 Zb. „Živnostenský zákon“ postačuje osvedčenie o vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti, alebo preukázanie osvedčenia o získaní **osobitnej** odbornej spôsobilosti (v legislatíve SR „osobitná“ odborná spôsobilosť neexistuje) podľa § 31 ods. 2 písm. j) a k) zákona č.138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch, t.j. **stavovskou nevzdelávajúcou** organizáciou, ktorá združuje a upravuje činnosť projektantov a ktorá **nie je akreditovanou vzdelávacou organizáciou podľa zákona č. 568/2009 Z. z.**

SKSI od roku 2009 do 1.7.2016 nevydávala osvedčenie odbornej spôsobilosti, vydávala len osvedčenie o vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti pre živnostenské podnikanie „Stavbyvedúci“ a „Stavebný dozor“, čo nie je a nebolo osvedčenie osobitnej odbornej spôsobilosti a ani osvedčenie o odbornej spôsobilosti podľa zákona č. 455/1991 Zb. „Živnostenský zákon“. Tento chaotický stav môže spôsobiť aj spochybnenie všetkých doposiaľ vydaných osvedčení, stavebných povolení a zodpovednosti za prípadné spôsobené škody od roku 2009 z titulu takýchto osvedčení.

Poznamenávame však, že činnosť autorizovaného inžiniera nie je živnosť, je to slobodné povolanie. Zákon č. 455/1991 Zb. „Živnostenský zákon“ sa má zaoberať činnosťou majster stavebnej výroby, stavbyvedúci a stavebný dozor v rámci zákona 50/1976 Zb. Stavebný zákon v platnom znení. Medzi iným zákony č. 50/1976 Zb., č. 138/1992 Zb. a zákon č. 455/1991 Zb. v platnom znení obsahujú väčší počet nepresností a rozporov, medzi iným v danej veci napr.:

zákon č.138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch:

§ 1 Predmet úpravy, upravuje

§22 Skúšobná komisia

- (1) Autorizačné skúšky sa vykonávajú pred skúšobnou komisiou komory zloženou z popredných odborníkov z teórie a praxe. Členov skúšobnej komisie vymenúva a odvoláva **minister výstavby a regionálneho rozvoja** na návrh komory (v súčasnosti minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja).

Zákon č.138/1992 Zb. jasne neupravuje skúšobnú komisiu pre skúšky získania odbornej spôsobilosti pre výkon činnosti stavbyvedúci a pre skúšky pre výkon činnosti stavebného dozoru, ako aj vydávanie „**Osvedčenia odbornej spôsobilosti**“. V súčasnosti SKSI vydáva „**Osvedčenie o vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti**“, čo nie je „**Osvedčenie osobitnej odbornej spôsobilosti**“ ako to ustanovuje zákon 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v **7a** odst. (2) cit.:

„Osobitnú odbornú spôsobilosť spĺňa ten, kto spĺňa odbornú spôsobilosť podľa § 7 ods. 1 alebo podmienky vzdelania uvedené v § 21 alebo v § 22 ods. 1 písm. a) až d), alebo **nadobudol osvedčenie o získanom vzdelaní v akreditovanej vzdelávacej ustanovizni a osvedčenie o vykonaní kvalifikačnej skúšky pred skúšobnou komisiou podľa § 22 ods. 1 písm. e)**“.

Zákon 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní ďalej upravuje:

Preukazovanie odbornej spôsobilosti

§ 21

Odborná spôsobilosť sa preukazuje výučným listom alebo iným dokladom o riadnom ukončení príslušného učebného odboru alebo príslušného študijného odboru.

§ 22

- (1) Doklady o odbornej spôsobilosti uvedené v § 21 sa pre potreby tohto zákona nahrádzajú
- e) osvedčením o čiastočnej kvalifikácii alebo osvedčením o úplnej kvalifikácii podľa osobitného predpisu **31c)**,

Poznámky pod čiarou

31c) Zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Odborná spôsobilosť

§ 24

Odborná spôsobilosť pre viazané živnosti je upravená osobitnými predpismi uvedenými v prílohe č. 2 zákona alebo ustanovená touto prílohou cit.:

Príloha č. 2 k zákonu č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov
VIAZANÉ ŽIVNOSTI

14.	Výkon činnosti stavbyvedúceho alebo Výkon činnosti stavebného dozoru alebo Energetická certifikácia	– osvedčenie o vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti alebo – osvedčenie o získaní osobitnej odbornej spôsobilosti	§ 31 ods. 2 písm. j) a k) zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov	
-----	---	--	--	--

Poznámka: „Osobitná odborná spôsobilosť“ okrem ustanovenia **§7a** odst.(2) v zákone 455/1991 Zb. nikde **nexistuje!**

Žiaľ, živnostenský zákon uvádza spomenuté doklady v prílohe 2 riadku č.14 za jediné platné, napriek tomu, že toto odporuje samotným ustanoveniam o odbornej spôsobilosti v tomto zákone.

Osvedčenia vydávané SKSI nie je možné nikým a v žiadnom prípade odobrať aj v prípade, keď je stavbyvedúci alebo stavebný dozor dobrovoľným členom komory, alebo ním nie je. Je to právny nezmysel, pretože takéto osvedčenie nie je preukazom Osvedčenia odbornej spôsobilosti tak ako je to obdobné napr. pri skúške pre vedenie motorového vozidla a vydaní vodičského preukazu! Ak by mal napr. vodič len osvedčenie o skúške, policajti by ho nemohli ani pokutovať, ani odobrať vodičský preukaz pri závažnom priestupku. Je to aj jeden z dôvodov, prečo na Slovensku za posledné roky výrazne upadá odbornosť riadiacich a kontrolných pracovníkov na stavbách a prečo rastie počet nekvalitných a poruchových stavieb bez akéhokoľvek postihu, alebo donútenia nápravy voči osobe riadiacej výstavbu, alebo jej kontrolu čo takmer anuluje vymožitelnosť práva.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len MVS SR) nás svojim listom zo dňa 8.4.2015 vo veci vzdelávania a osvedčovania odbornej spôsobilosti vo výstavbe pre kvalifikácie Majster stavebnej výroby, Stavbyvedúci, Stavebný dozor a projektant usmernilo, že len MDVRR SR je oprávnené rozhodovať vo veci oprávnenia na prípravu, skúšanie a osvedčovanie odbornej spôsobilosti pre kvalifikácie v stavebníctve podľa zákona č.138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov, čo je za daného chaotického stavu možné, ale podľa samotného zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní nesprávne a v rámci zákona samého rozporné, ako sme uviedli.

Berúc na vedomie zdôvodnenie a usmernenie MVS SR sa preto obraciame na Vás so žiadosťou na zmenu zákona č.138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov a s návrhom na dočasný vykonávací predpis, ktorý upravuje aj osvedčovanie Odbornej spôsobilosti pre kvalifikácie Stavbyvedúci a Stavebný dozor s platnosťou do prijatia nového stavebného zákona a opravu novely zákona č.138/1992 Zb., ktorá nadobudla platnosť 1.7.2016 s návrhom riešiť aj chýbajúcu kvalifikáciu Majster stavebnej výroby a Projektant (konštruktér), ktoré zákony Slovenskej republiky vôbec neriešia.

Platný zákon č.568/2009 Zb. o celoživotnom vzdelávaní vo väzbe na zákon č. 455/1992 Zb. o živnostenskom podnikaní nahradil aj v súčasne planom zákone č.138/1992 Zb. provizórium na vydávanie osvedčenia Osobitnej odbornej spôsobilosti pre výrobné stavebné živnosti vrátane živnosti a kvalifikácie Stavbyvedúci a Stavebný dozor.

Doterajšie osvedčovanie Odbornej spôsobilosti pre kvalifikáciu Stavbyvedúci a Stavebný dozor bez absolvovania riadnej vzdelávacej prípravy pre nadobudnutie kvalifikácie podľa zákona č.568/2009 Zb. s preskúšaním autorizačným senátom na výkon projektovej činnosti podľa § 23a odst. 4. zákona č. 138/1992 Zb. tak, ako sa to doposiaľ uskutočňuje od roku 2009 považujeme najmenej za rozpor so zákonom č.455/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

Je už príliš dlhé, niekoľko ročné obdobie udržiavajúce klesajúcu úroveň prípravy odborných kvalifikácií výrobných stavebných odborníkov na stavbách, čo sa stále viac odzrkadľuje na nekvalite stavieb a znižovaní ich bezpečnosti. Je na zodpovednosti štátnych orgánov a podľa stanoviska MVS SR hlavne na zodpovednosti MDVRR SR či sa budú ochraňovať záujmy neakreditovanej stavovskej organizácii projektantov SKSI, ktorá preukazne bránila akreditovaniu vzdelávacieho programu pre výrobné kvalifikácie v stavebníctve, „stavbyvedúci“ a „stavebný dozor“ (viď dokumenty uložené na MŠVVŠ SR), alebo sa konečne začne serióznou prípravou a aktualizáčnym vzdelávaním stavebných odborníkov organizáciou akreditovanou MŠVVŠ SR plne v súlade so zákonom č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní a zákonom č. 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Znovu zdôrazňujeme, že uvedené kvalifikácie nie sú regulované činnosti ani podľa zákona č. 138/1992 Zb. podľa §1. Odst. (5), a stojí za úvahu paradox a niekoľkoročná legislatívna anomália, že od roku 2013 akreditovaná organizácia, ktorá už spĺňa požiadavky na prípravu a osvedčovanie podľa zákona č.455/1992 Zb. a zákona č.568/2009 Zb. nemôže svoju činnosť vykonávať a organizácia, ktorá nespĺňa žiadne kritérium a podmienku uvedených zákonov vydáva spochybniteľné „Osvedčenie o vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti pre živnostenské podnikanie“ (§1. Odst.1. písm.d) zák.č.138/1992 Zb; čo nie je podľa zákona 455/1994 Zb. „**Osvedčenie o odbornej spôsobilosti**“. Tiež stojí za povšimnutie zmäčkovanie požiadaviek na prípravu, skúšanie a osvedčovanie v záujme zachovania vydávania rozporuplného osvedčovania nevzdelávajúcou a neakreditovanou organizáciou SKSI v rozpore s ustanoveniami zákona č. 455/1992 Zb. organizáciou nevýrobnej sféry stavebníctva t.j. komorou projektantov.

Záverom:

Súčasne platný Zákon č.138/1992 Zb. v znení neskorších predpisov vôbec nerieši nadobudnutie kvalifikácie stavbyvedúci a stavebný dozor odbornou prípravou štúdiom vo vzdelávacej MŠVVŠ SR akreditovanej organizácii s následným preskúšaním a vydaním Osvedčenia odbornej spôsobilosti výrazne väčšej obce stavebných technikov a inžinierov vo výrobnnej sfére stavebníctva a nerieši ani priebežné celoživotné aktualizčné vzdelávanie pracovníkov vo výrobnnej a kontrolnej sfére v súlade so zákonom č.568/2009 Zb. a požiadavkami EU.

Vzhľadom na uvedené Vám v prílohe predkladáme návrh na nariadenie ministra, ktorý bude dočasne riešiť tento neutržateľný legislatívny stav a upadajúci stav odbornosti na stavbách a upadajúcu vymožitelnosť práva. Nariadenie ministra by malo účinnosť do schválenia nového stavebného zákona a doby navrhutej zmeny zákona č. 138/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Súčasne Vám v prílohe predkladáme aj návrh na zmeny a opravu zákona č. 138/1992 Zb. vedúce k reálnej praxi v stavebníctve, zastaveniu klesajúceho trendu odbornosti na stavbách a k zvýšeniu odbornosti, osobnej zodpovednosti a vymožitelnosti práva voči oprávneným osobám uskutočňujúcim stavby a vykonávajúcim ich kontrolu.

V Nitre 10.11.2016

S úctou,

Ivan Pauer
Prezident SKSR

(Návrh)

Nariadenie

Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky zo dňa2016 o príprave a udeľovaní osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon majstra stavebnej výroby, stavbyvedúceho a pre výkon stavebného dozoru z osobitných dôvodov

1. Na zabezpečenie postupu, študijnej prípravy a udeľovanie osvedčení o vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti pre výkon majstra stavebnej výroby, stavbyvedúci a pre výkon stavebný dozor s následným udeľovaním Osvedčenia odbornej spôsobilosti pre uvedené činnosti akreditovanou organizáciou SASDARS v bode 14) prílohy č.2 Viazané živnosti, zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní.
2. Osobitným dôvodom je skutočnosť, že v citovanom zákone je nesúlad medzi textovou časťou zákona 455/1991 o živnostenskom podnikaní a prílohou č.2 pol. č. 14.
3. Iným dôvodom je, že Slovenská komora stavebných inžinierov je stavovská organizácia autorizovaných stavebných inžinierov a nie je vzdelávacou akreditovanou organizáciou podľa zákona č.455/1991 Zb. a zákona č.568/2001 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní. Pre skúšanie a vydávanie autorizačných oprávnení nie je potrebná akreditácia, pretože povolanie autorizovaný stavebný inžinier nie je živnosť. Je to slobodné povolanie.
4. Činnosť stavbyvedúceho a stavebného dozoru nie sú regulované povolania podľa zákona č. 138/1992 Zb. podľa §1. Odst. (5), ani podľa smeníc EU a Rady EU č. 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií, sú to viazané činnosti a z toho dôvodu nepatria pod jurisdikciu zákona 138/1992 Zb. ale pod zákon č. 455/1991 Zb. a zákon č. 568/2009 Z.z.
5. Slovenská komora stavebných inžinierov nevydáva osvedčenia Odbornej spôsobilosti na výkon činnosti stavbyvedúceho a výkon stavebného dozoru, ako to upravuje § 31. odst. 2. písm. j); zákona č.138/1992 Zb, ale vydáva Osvedčenie o vykonaní skúšky na výkon stavbyvedúci a výkon stavebného dozoru pre živnostenské podnikanie. Tento stav nie je v súlade so zákonom č. 455/1991 Zb. § 7 odst.1; §7a a §22.
6. Slovenská komora stavebných inžinierov štúdiom nepripravuje a nevzdeláva uchádzačov o kvalifikáciu a Odbornú spôsobilosť pre výkon stavbyvedúci a pre výkon stavebný dozor podľa zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní § 7 odst.1; §7a a §22 ani podľa zákona č. 568/2009 Z.z. o celoživotnom vzdelávaní.
7. Iným dôvodom v záujme Slovenskej republiky je na účely tohto nariadenia skutočnosť, ktorej existencia má zásadný význam pre spoločnosť a jej zohľadnenie je z hľadiska úloh štátu oprávneným záujmom Slovenskej republiky mať bezpečné a kvalitné stavby uskutočňované kvalifikovanými odborne spôsobilými osobami, zabezpečiť osobnú zodpovednosť a zvýšenie vymožitelnosti práva.
8. Preto všetky dotknuté útvary ministerstva ako aj živnostenské úrady prijímú opatrenia na zabezpečenie úloh z tohto nariadenia.
9. Dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia SKSI nevykonáva žiadne aktivity a činnosti v oblasti výrobných kvalifikácií v stavebníctve, hlavne kvalifikácií stavbyvedúci a stavebný dozor. Týmto dňom SKSI súčasne odovzdá zoznamy a registre vydaných osvedčení osobám vykonávajúcich činnosť stavbyvedúci a stavebný dozor.
10. Dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia bude vykonávať prípravné a aktualizčné vzdelávanie, preskúšanie, vydanie osvedčenia o vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti, vydanie osvedčenia odbornej spôsobilosti a evidenciu s registráciou len vzdelávacia organizácia akreditovaná MŠVVŠ SR podľa zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní § 7 odst.1; §7a a §22 písm. e) a podľa zákona č.568/2001 Z.z o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorou je SASDARS Slovenská asociácia stavebných dozorov a odborne spôsobilých osôb uskutočňujúcich stavby.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom2016

Prechodné obdobie

Minister